

DECIZIE

25 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Sveatoslav Moldovan
Dumitru Mardari
Elena Covalenco
Tamara Chișca-Doneva

examinînd recursului declarat de către Ostap Victor,
în pricina civilă la cerea de chemare în judecată înaintată de către Liubovi
Cernomorcenco împotriva lui Ostap Victor cu privire la repararea prejudiciului material
și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2015, prin care a fost
respins apelul declarat de către Ostap Victor și menținută hotărârea Judecătoriei Centru
mun. Chișinău din 30 iunie 2014, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a ț ă:

La 17 iulie 2013, Cernomorcenco Liubovi a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ostap Victor cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 21 aprilie 2013, mergând pe str. Sfântul Ion,
din or. Codru, la sfîrșitul străzii și anume, la intersecția cu str. Costiujeni asupra sa s-a
năpustit un cîine în prezența stăpînilor.

Menționează că cîinele nu avea centura de la gît și botniță, iar stăpînul cîinelui –
Ostap Victor nu urmărea comportamentul cîinelui și nu-i atrăgea nici o atenție.

Susține că, inițial, când a observat că cîinele se deplasează în direcția sa și este
agresiv, s-a adresat stăpînilor cu rugămintea să-l oprească, însă, aceștia nu au reacționat,
iar după ce a traversat strada intenționînd să urce în microbuz cîinele din viteză s-a
aruncat asupra ei, a mușcat-o și i-a rupt antebrațul.

La fel, indică reclamanta că după ce a căzut la pămînt cîinele a fost oprit de
șoferul unui automobil, care trecea pe alături, iar între timp, s-a apropiat stăpînul
cîinelui Ostap Victor, care deși, a văzut că are rănită nu a chemat ambulanța, ajutorul
necesar fiindu-i acordat de șoferul automobilului, care și a dus-o la Spitalul Clinic
Republican.

Susține că urmare a celor întîmplate în perioada 21 aprilie 2013 - 04 iunie 2013
s-a aflat în concediu medical, iar din cauza stării sănătății a fost în imposibilitate de a
munci, aflîndu-se într-o stare materială dificilă, la moment existînd pericolul să piardă și
locul de muncă.

Iar, în rezultatul intervenției chirurgicale i-a scăzut nivelul hemoglobinei și a fost nevoită să respecte un anumit regim alimentar, pentru care în perioada lunilor mai, iunie și iulie a cheltuit zilnic câte 100 lei, iar în total suma de 9 100 lei, și a procurat medicamente în sumă de 921, 96 lei.

La fel, menționează că în urma incidentului ce a avut loc, i-au fost deteriorate hainele în valoare totală de 1 500 lei, inclusiv scurta în sumă de 500 lei, blugii în sumă de 350 lei, puloverul în sumă de 250 lei și geanta în sumă de 400 lei și i-a fost cauzat un prejudiciu moral considerabil, exprimat prin suferințe fizice și psihice precum și prin durerile ce i-au fost provocate.

Solicită repararea prejudiciului material în sumă de 14 641, 96 lei și prejudiciul moral în sumă de 20 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 iunie 2014, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat de la Ostap Victor în beneficiul Liubei Cernomorcenco prejudiciul material în sumă de 1 934 lei și prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2015, a fost respins apelul declarat de către Ostap Victor și menținută hotărârea primei instanțe.

La 24 iulie 2015, Ostap Victor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocată că în cadrul examinării cauzei instanțele judecătorești au aplicat și interpretat eronat normele de drept material.

Astfel, cu referire la prevederile art. 1398 Cod civil, care reglementează temeiul și condițiile generale ale răspunderii delictuale, indică că la caz nu sunt întrunite condițiile angajării răspunderii delictuale, nu există fapta ilicită, vinovăția și nici legătura cauzală cu prejudiciul.

Mai mult decât atât, instanța de apel la emiterea deciziei a lăsat fără apreciere actul Direcției Municipale pentru siguranța alimentelor din 30 octombrie 2013 și actul confirmator nr. 308 din 07 aprilie 2015, eliberat de Primăria or. Codru, prin care se confirmă că el nu deține vre-un câine în proprietate sau în posesie, or, în situația în care la dosar nu există nici o dovadă a faptului că dînsul are în posesiune un câine, obligarea sa la plata prejudiciului cauzat este ilegală și abuzivă.

Totodată, a invocat că instanțele au dispus încasarea sumelor exagerate cu titlu de prejudiciu material și moral în lipsa unor probe pertinente, care ar confirma suportarea prejudiciului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din motivul că actele cauzei nu reflectă data expedierii deciziei instanței de apel din 22 aprilie 2015 în adresa participanților la proces, iar recurentul insistă că a luat cunoștință cu aceasta la 15 iunie 2015, instanța de recurs consideră că recurentul Ostap Victor s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la data de 24 iulie 2015, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care

urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum rezultă din materialul probator al cauzei, la data de 21 aprilie 2013 Cernomorcenco Liubovi, la intersecția străzilor Sfântul Ion și Costiujeni din or. Codru a fost atacată și mușcată de un câine, care aparține lui Ostap Victor.

Drept urmare, Cernomorcenco Liubovi a fost internată în Spitalul Clinic Republican cu diagnosticul plaga mușcată deschisă antebrațul stîng 1/3 distală, iar la data de 07 mai 2013, aceasta a suportat o intervenție chirurgicală, fapt ce se confirmă prin extrasul Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă (f.d. 8).

Este cert și faptul că în perioada 21 aprilie 2013 - 04 iunie 2013, Cernomorcenco Liubovi s-a aflat în concediu medical (f.d. 38-84), iar la 17 iulie 2013, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, solicitînd repararea prejudiciului material și moral suportat în urma leziunilor corporale cauzate la data de 21 aprilie 2013 de câinele lui Ostap Victor.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, dispunînd încasarea din contul lui Ostap Victor în beneficiul Liubovei Cernomorcenco a prejudiciului material în sumă de 1 934 lei și prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei, soluție care a fost menținută și de instanța de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că atît instanța de apel cît și prima instanță au stabilit circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, avînd la bază cumulul de probe prezentate de către părți și în corespundere cu prevederile art. 130 CPC, corect a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii.

În susținerea concluziei date, instanța de recurs reține dispozițiile art. 1411 alin. (1) Cod civil, care statuează că, proprietarul unui animal sau persoana care se servește de animal în timpul serviciului răspunde de prejudiciul cauzat de acesta, fie că se afla în paza sa, fie că a scăpat de sub pază. Obligația reparației nu apare dacă prejudiciul a fost cauzat de un animal domestic predestinat activității profesionale, de întreprinzător sau obținerii de mijloace pentru întreținerea proprietarului, iar proprietarul animalului a asigurat grija cuvenită pentru supravegherea animalului, sau dacă dauna s-a produs chiar și în cazul manifestării unei asemenea griji.

Conform art. 1422 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Iar, reieșind din prevederile art. 1423 alin. (1) Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei

vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Raportând la caz prevederile normelor enunțate și ținând cont de faptul că în urma mușcăturilor câinelui lui Ostap Victor, Liubovi Cernomorcenco a avut necesitate de îngrijire medicală și a urmat tratament medicamentos, instanța de recurs constată că instanțele ierarhic inferioare, corect au ajuns la concluzia încasării din contul lui Ostap Victor în beneficiul Liubovei Cernomorcenco a sumei de 1 934 lei, cu titlul de prejudiciul material, ce constituie cheltuielile suportate pentru procurarea medicamentelor și care se confirmă prin bonurile de plată anexate la materialele cauzei (f.d. 13-14, 18-19, 21-23, 62-77, 80-84, 144).

Totodată, reieșind din specificul acțiunii, caracterul și gradul suferințelor psihice cauzate intimei în rezultatul incidentului, ce a avut loc la data de 21 aprilie 2013, instanțele judecătorești corect au determinat și quantumul compensației pentru prejudiciul moral cauzat Liubovei Cernomorcenco în sumă de 10 000 lei, pe când argumentele recurentului în acest sens fiind neîntemeiate.

Or, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire, iar la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral urmează să fie luat în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice persoanei cât și datele obiective care certifică acest fapt.

Prin urmare, având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale și psihice cauzate prin durerea survenită în urma mușcăturilor câinelui și intervenției chirurgicale suportate, starea de stres și frustrare cauzată intimei ca urmare a imposibilității de a avea un regim de viață normal, instanța de recurs consideră că instanțele ierarhic inferioare corect au stabilit quantumul prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei sumă, care, în opinia Colegiului, poate fi considerată ca o compensare ce ar aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate, la caz Liubovei Cernomorcenco, cu atât mai mult că pînă în prezent reclamanta, încă nu s-a tratat definitiv și suportă dureri.

În această ordine de idei, instanța de recurs apreciază critic argumentele recurentului cu referire la actul Direcției municipale pentru Siguranța Alimentelor din 30 octombrie 2013 și confirmarea Primăriei or. Codru nr. 308 din 07 aprilie 2015, precum că nu are în proprietate sau în posesiune nici un câine, deoarece din conținutul, Confirmării Primăriei or. Codru nr. 308 din 07 aprilie 2015, rezultă că aceasta a fost întocmită de către secretarul Consiliului or. Codru în temeiul declarației personale depuse de Ostap Victor la Primăria or. Codru, precum că nu are în posesie câine de rasă (f.d. 137).

În susținerea opiniei date vin și explicațiile martorului Chicu Andrei, care a declarat șefului IP Centru al DP mun. Chișinău la data de 15 mai 2013, precum că la data de 21 aprilie 2013, în jurul orelor 10.00, fiind la antrenament la Cernomorcenco Victor pe str. Sfîntul Ion 12 or. Codru, a văzut-o pe Cernomorcenco Liubovi cu mîna bandajată cu hainele rupte și pline de sînge și a auzit cum Ostap Victor și soția acestuia î-și cereau scuze de la Cernomorcenco Liubovi pentru faptul că câinele lor a mușcat-o, spunîndu-i că este vina lor în ceea ce s-au plimbat cu câinele fără botniță, le pare rău de cele întîmplate, obligîndu-se că vor adormi câinele (142).

În această ordine de idei, se constată că și alte argumente invocate în recurs nu pot fi reținute, deoarece acestea se combat cu cele descrise și se axează asupra circumstanțelor, care au fost constatate și elucidate pe deplin de către instanța de apel, având la bază cumulul de probe apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în recurs.

Mai mult că aceste argumente nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Față de cele ce preced, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Ostap Victor.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2015 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 iunie 2014, în pricina civilă la cerea de chemare în judecată înaintată de către Liubovi Cernomorcenco împotriva lui Ostap Victor cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Dumitru Mardari

Elena Covalenco

Tamara Chișca-Doneva